

IAF

Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringen

2015:18

Granskning av beslut efter inkomna underrättelser vid Småföretagarnas arbetslöshetskassa

Granskning initierad av IAF

Småföretagarnas arbetslöshetskassa
Box 6057
102 31 STOCKHOLM

Granskning av beslut efter inkomna underrättelser vid Småföretagarnas arbetslöshetskassa

Granskning initierad av IAF

Av Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens (IAF:s) plan för tillsyn och uppföljning för 2014 framgick att myndigheten under året skulle genomföra en löpande tematisk granskning av förstagångsprövade företagarenden vid vissa arbetslöshetskassor. Resultatet av granskningen vid Småföretagarnas arbetslöshetskassa presenteras i denna rapport, som också avslutar IAF:s handläggning av granskningsärendet.

Småföretagarnas arbetslöshetskassa gavs möjlighet att yttra sig över IAF:s granskningsprotokoll. Arbetslöshetskassans yttrande inkom till IAF den 29 maj 2015.

Beslut i detta ärende har fattats av Jan-Olof Dahlgren, generaldirektör. Ansvarig chef var Catarina Fredriksson.

Ärendegranskningen utfördes av utredarna Linnea Tåkvist, Annica Höglund, Håkan Nordström och Camilla Pettersson. Verksjurist Elida Ramsten har bistått i granskningen.

Katrineholm den 18 juni 2015

Jan-Olof Dahlgren
Generaldirektör

Håkan Nordström
Utredare

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkring
Box 210
641 22 Katrineholm
www.iaf.se

Resultatet av granskningen

IAF har genomfört en granskning av Småföretagarnas arbetslöshetskassas tillämpning av regelverket vid utredning och beslut ifråga om ersättningsrätt efter inkomna underrättelser. Totalt granskades 120 ärenden.

IAF påpekade brister i 8 granskade ärenden i granskningsprotokollet. I övrigt kunde IAF konstatera att de ärenden som lämnats utan påpekande vid granskningen på Småföretagarnas arbetslöshetskassa hade hanterats i enlighet med gällande lagstiftning i de delar som granskats.

Den genomförda granskningen

I granskningsprotokollet som upprättades efter granskningen gjorde IAF åtta ärendespecifika påpekanden. Dessa kvarstår efter arbetslöshetskassans yttrande.

IAF:s påpekanden i enskilda ärenden

Ärende 1

IAF:s bedömning

IAF anser att det inte kan anses förenligt med förarbetena, till de regler om allmänna villkor och sanktioner som trädde i kraft den 1 september 2013, att tillämpa 9 § ALF i den aktuella situationen. Tanken med den ”nya” regleringen var framförallt att göra försäkringen enklare och tydligare för den enskilde. I förarbetena anförs följande ”Enligt regeringens mening är de allmänna villkoren otvetydigt utformade eftersom sökandens rätt till ersättning kan ifrågasättas både utifrån de allmänna villkoren och utifrån reglerna om åtgärder. Att vara beredd att anta ett erbjudet lämpligt arbete eller att aktivt söka ett lämpligt arbete bör därför inte utgöra allmänna villkor.”

Ärendet

Arbetslöshetskassan har efter underrättelse från Arbetsförmedlingen som innebar att den sökande inte hade angett några sökta arbeten i aktivitetsrapporten kommunicerat den sökande om ”varning/avstängning” den 8 oktober 2014. Den 11 november 2014 kommuniceras den sökande om ”avslag och beslut om att innehålla ersättning” (9 § ALF). Den sökande uppger att hon har ordnat arbete som hon sökt på egen hand från 1 december 2014 på 80 % och är ”nöjd” med detta. På grund av detta söker hon i övrigt inte några arbeten. Arbetslöshetskassan avslår den 18 november 2014 den sökandes rätt till ersättning från och med den 1 september 2014 med hänvisning till 9 § ALF.

Ärende 2

IAF:s bedömning

Enligt IAF:s mening vore det rimligt att kassan väglett den sökande om vilka kompletteringar som hade behövts för att den enskilde skulle kunnat ge stöd åt sitt påstående om godtagbara skäl.

Ärendet

Arbetslöshetskassan har erhållit underrättelse från Arbetsförmedlingen med underrättelseorsaken avvisar erbjudet arbete. Av underrättelsen framgår att den ersättningssökande har avvisat erbjudet arbete på grund av att bostad på arbetsorten inte hittades samt på grund av familjeskäl. Vid kommunikering med arbetslöshetskassan har den ersättningssökande återigen uppgett att bostad inte kunde hittas inom rimlig tid. Utan ytterligare utredning har arbetslöshetskassan, i sitt beslut, uppgett att den ersättningssökande har haft "giltigt skäl" att tacka nej till erbjudet arbete och beslutat om oförändrad ersättningsrätt. Eventuella familjeskäl har inte utretts.

Ärende 3

IAF:s bedömning

IAF bedömer att arbetslöshetskassan inte har utrett ärendet tillräckligt för att kunna ta ställning till om den ersättningssökande aktivt har sökt lämpliga arbeten enligt 43 § första stycket 5 ALF.

Ärendet

Arbetslöshetskassan har erhållit underrättelse från Arbetsförmedlingen med underrättelseorsaken "söker inte arbete aktivt". Av underrättelsen framgår att den ersättningssökande har sökt ett arbete. Arbetslöshetskassan har beslutat om oförändrad ersättningsrätt och som skäl för beslutet hänvisat till ett telefonsamtal där det uppges att handläggaren på Arbetsförmedlingen och den ersättnings-sökande har haft olika uppfattning om vad som krävs för att få ett arbete, samt att den ersättningssökande arbetar till och från. Något ytterligare underlag finns inte i ärendet.

Ärende 4

IAF:s bedömning

Med anledning av att den sökande kommer in med en uppgift som kan befria från sanktion om uppgiften styrks är det enligt IAF:s mening rimligt att kassan genom frågor eller påpekanden vägleder sökanden om vilka kompletteringar som är ägnade att leda till att den enskilde ska undgå sanktion.

Ärendet

Arbetslöshetskassan har erhållit underrättelse från Arbetsförmedlingen med underrättelseorsaken söker inte arbete aktivt enligt 43 § första stycket 5 ALF. Av motiveringen framgår att den ersättningssökande har sökt tre arbeten. Av matchningsunderlaget framgår att det finns 402 lediga platser inom sökandens

yrkesområde. Vid kommunikering har den ersättningssökande uppgett sig ha begränsat sökområde på grund av familjeskäl. Handlingsplan saknas i ärendet. Arbetslöshetskassan har fattat beslut om att stänga av den ersättningssökande från rätt till ersättning i 1 ersättningsdag utan ytterligare utredning.

Ärende 5

IAF:s bedömning

IAF anser att det av utredningen inte framkommer att den ersättningssökande varit aktiv i sitt arbetssökande under aktuell period enligt 43 § första stycket 5 ALF.

Ärendet

Underrättelse skickas från Arbetsförmedlingen 2014-09-23 då den sökande inte sökt arbeten aktivt. Det framkommer att han enbart sökt två arbeten i augusti. Av anteckning 2014-03-27 framkommer att den sökande är intresserad av att jobba inom "nya" yrkesområden. Den sökande kommuniceras om varning med anledning av underrättelsen. Den sökande kommer in med brev där det i likhet med underrättelsen framkommer att han bara har sökt två arbeten. Arbetslöshetskassan beslutar 2014-10-14 att den sökande har fortsatt ersättningsrätt.

Ärende 6

IAF:s bedömning

Med anledning av att den sökande kommer in med en uppgift som kan befria från sanktion om uppgiften styrks är det enligt IAF:s mening rimligt att kassan genom frågor eller påpekanden vägleder sökanden om vilka kompletteringar som är ägnade att leda till att den enskilde ska undgå sanktion.

Ärendet

Underrättelse har skickats från Arbetsförmedlingen 2014-11-18 då man ansett att den sökande inte sökt arbeten aktivt. Arbetslöshetskassan har kommunicerat den sökande om varning 2014-11-19. Den sökande kommer in med brev 2014-11-27 där hon redogör för att hon sökt flera arbeten under den tid underrättelsen avser men att dessa inte har kommit Arbetsförmedlingen till del på grund av "något fel". Hon uppger att hon även har kontaktat Arbetsförmedlingen. Arbetslöshetskassan beslutar 2014-12-22 att tilldela den sökande en varning. Man konstaterar att hon har inkommit med en förklaring men tar inte hänsyn till detta i beslutet om varning enligt 43 § ALF.

Ärende 7

IAF:s bedömning

IAF anser att det av utredningen inte framkommer att den ersättningssökande varit aktiv i sitt arbetssökande under aktuell period enligt 43 § första stycket 5 ALF.

Ärendet

Underrättelse från arbetsförmedlingen skickas 2014-09-23 då den sökande inte har redovisat några sökta arbeten i augusti 2014. KommunikERING om varning skickas från arbetslöshetskassan 2014-09-26. Den sökande har därefter ett par telefonkontakter med arbetslöshetskassan. I mailkontakt 2014-10-02 framkommer att den sökande ska öppna en butik samma vecka. I beslut 2014-10-03 beslutar arbetslöshetskassan att den sökande har "oförändrad ersättningsrätt".

Ärende 8

IAF:s bedömning

IAF bedömer att det utifrån den befintliga utredningen i ärendet inte kan anses ha framkommit att den ersättningssökande varit aktiv i sitt arbetssökande under aktuell period, enligt 43 § första stycket 5 ALF.

Ärendet

Underrättelse skickas från Arbetsförmedlingen 2014-12-08 då den sökande "inte sökt några konkreta arbeten eller haft andra aktiviteter". Arbetslöshetskassan kommunicerar den sökande om sanktion enligt 43 § ALF. Den sökande inkommer med brev där det framgår att hon söker arbete på 75 % och är i behov av datakurser. Fråga ställs till Arbetsförmedlingen från arbetslöshetskassan som 2014-12-17 svarar att hon söker "deltid/heltid" och att hon har möjlighet att "lära sig data". I brev 2014-12-19 ifrågasätter den sökande detta och att hon hittat två arbeten som hon kan söka. I beslut 2015-01-26 beslutar arbetslöshetskassan att den sökande har "oförändrad ersättningsrätt"

Arbetslöshetskassans yttrande över IAF:s protokoll

Småföretagarnas arbetslöshetskassa har i flera av ärendena ovan instämt i IAF:s bedömningar men framhåller också att det i många fall är svårt att bedöma om en sökande är arbetssökande eller inte och att bedömningarna gärna blir "snällare" vid gränsfall. IAF vill därför framhålla vikten av att arbetslöshetskassan följer

regelverket samt att man vidtar de lämpliga åtgärder som ovanstående granskning föranleder.

Om granskningen

Denna granskningsrapport har upprättats efter ärendegranskning av beslut efter inkomna underrättelser vid Småföretagarnas arbetslöshetskassa. Granskningen framgår av IAF:s plan för tillsyn- och uppföljning 2014. Syftet med granskningen har varit att granska arbetslöshetskassornas tillämpning av regelverket vid utredning och beslut ifråga om ersättningsrätt efter inkomna underrättelser. IAF har granskat 120 ärenden och granskningsbesöket vid arbetslöshetskassan genomfördes den 18 till den 20 mars 2015.

Urvalet har omfattat underrättelser där arbetslöshetskassan fattat beslut mellan september 2014 och februari 2015. Granskningen har omfattat tio underrättelseorsaker i 43 - 43 b §§ i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (ALF). Detta innebär att samtliga underrättelseorsaker i ovanstående paragrafer utom 43 § 2 p och 43 § 3 p ALF har ingått i granskningen.